

HENRYK KOCZAN

KONCEPCJA PROGRAMOWA I KIERUNKI ROZWOJU CENTRUM KULTURY WROCŁAW-ZACHÓD

Spis treści

Prolegomena

Sytuacja wyjściowa

Zakres działalności

Odbiorcy instytucji

Działalność podstawowa w liczbach

Budżet i jego struktura

Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Struktura zatrudnienia

Wnioski

Uwarunkowania strategii i koncepcji

Strategia Wrocław 2030

Kultura – Obecna!

Kreatywna Europa

Koncepcja programowa

Cele strategiczne – misja i wizja

Obszary działalności

Miejsce i zasięg działalności

Odbiorcy

Zarządzanie, struktura organizacyjna i rozwój kadry

Budżet i finanse

Współpraca

Komunikacja zewnętrzna

Ewaluacja

Perspektywa 5 i 10-letnia

WROCŁAW, 2022-08-30

Kultura stanowi z punktu widzenia człowieka

obdarzony sensem i znaczeniem skończony

wycinek bezsensownej nieskończoności.

Max Weber

Prolegomena

Na początku był dom kultury i od niego wszystko się zaczęło – w moim życiu. Bo bufet w klubie NOT, gdzie po lekcjach szliśmy z kumplami na piwo z bilardem był nieczynny, a afisz na drzwiach sąsiadującego z nim domu kultury zapraszał na zapisy do kółka teatralnego. Tak wstąpiłem na scenę kultury, porzucając ambicje zostania cinkciarzem po ukończeniu liceum zawodowego w rodzinnej Kamiennej Górze, gdzie w schyłkowym PRL-u kształcony byłem do fachu mechanika maszyn włókienniczych. Jeśli można powiedzieć, że dom kultury odmienił czyjeś życie, poszerzył horyzonty i wskazał drogę do otwartego świata, to jestem tego chodzącym dowodem. A taka jest fundamentalna misja i naczelne wyzwanie każdej publicznej instytucji kultury.

Opowiadam o tym zdarzeniu jako początku mojej drogi zawodowej przez pola i wyżyny wrocławskiej kultury, która długimi i pokrętnymi ścieżkami doprowadziła mnie do złożenia niniejszej aplikacji na stanowisko dyrektora Centrum Kultury Wrocław-Zachód. Doświadczenia, kompetencje i przemyślenia zebrane na niej są moim kapitałem kulturowym, jaki chcę zainwestować w tę instytucję z intencją budowania i rozwoju kapitału społecznego Wrocławia (rozumianego jako dobro wspólne) oraz wspierania rozwoju kapitału ludzkiego, kreatywności i obywatelskiej współodpowiedzialności każdego, kto znajdzie się w „polu grawitacyjnym” Centrum (dla jego i wspólnego dobra). Deklarację powyższą można traktować jako definicję strategicznej misji instytucji kultury CKWZ.

W drugiej części niniejszego dokumentu przedstawię założenia koncepcji programowej Centrum Kultury Wrocław-Zachód, wynikające – jak zamierzam to wykazać – z własnego „doświadczenia przeżytego”, które w rozumieniu Francisa Fukuyamy jest odmienne od „doświadczenia nabytego” za pośrednictwem różnych przekazów.¹ Bardziej obrazowo istotę tego rozróżnienia ujął Tomasz Halik, zwany czeskim Tischnerem, pisząc: „Kiedy czytam książkę jakiegoś autora albo słucham czyjś wykładu, często zadaję sobie w duchu pytanie: jak ten człowiek doszedł do poglądów, które mi przedstawia? Czy czerpał w większości z książek, ze studiowania fachowej literatury, czy też te jego poglądy są zarazem pokryte złotem własnych doświadczeń życiowych. Czy jego widzenie świata zostało poddane próbom i przeszło kryzysy, czy był on kiedyś zmuszony zrewidować i radykalnie przewartościować te poglądy. Jeśli znam koleje losu i rozwój osobowości i światopoglądu autora, jego przekaz jest dla mnie bardziej plastyczny, zrozumiały i wiarygodny”.²

¹ Francis Fukuyama, Tożsamość. Współczesna polityka tożsamościowa i walka o uznanie, 2021

² Tomasz Halik, „Autobiografia. Od podziemnego kościoła do labiryntu wolności”, 2020

Taka jest intencja poniższej prezentacji kamieni milowych i zwykłych kamyczków mojej drogi zawodowej przez pola wrocławskiej kultury oraz upraw, jakie na nich wzrastały i więdły, fragmentem współczesnej historii miasta i materiałem węgielnym do wytyczenia szlaków ku przyszłości, wiodących m.in. przez „akcelerator” Centrum Kultury przy ul. Chociebuskiej we Wrocławiu.

Kamienie milowe i inne...

1980 -1992 – studia praca i działalność we wrocławskich instytucjach kultury

- Studia (1980-1982) w Państwowym Studium Kulturalno-Oświatowym i Bibliotekarskim we Wrocławiu na wydziale teatralnym. Reżyserię teatru wykładała Irena Rzeszowska, zarządzająca Wrocławskim Towarzystwem Przyjaciół Teatru i festiwałem Wrocławskie Spotkania Teatrów Jednego Aktora WROSTJA oraz prowadząca renomowany Teatr Zielona Latarnia. Wykładowcą metodyki pracy kulturalno-oświatowej był Jan Anatol Omelaniuk, prezes Dolnośląskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego, wybitny regionalista, promotor mojej pracy dyplomowej pt. „Zmiany modelu organizacyjnego domów kultury w Polsce na przykładzie Miejskiego Domu Kultury w Kamiennej Górze”.
- Uczestnictwo w Teatrze Poezji przy Klubie Lekarza we Wrocławiu, gdzie pod kierunkiem Janiny Bednarek powstał spektakl „Obrazki z domu obłąkanych” (1981-1982). Potem praca aktorska w Teatrze Zielona Latarnia Ireny Rzeszowskiej (1982-1985), gdzie wystąpiłem m.in. w spektaklach „Szkola dyktatorów” E. Kästnera, „Święto Winkelrida” J. Andrzejewskiego i J. Zagórskiego oraz „Dżumie” wg A. Camusa.
- Współpraca przy festiwalu WROSTJA (1980-1999), najpierw jako wolontariusz, następnie redaktor biuletynu festiwalowego potem organizator sponsoringu. Za te działania zostałem wyróżniony Odznaką Honorową Wrocławskiego Towarzystwa Przyjaciół Teatru (1995).
- Współpraca impresaryjna z Dolnośląskim Towarzystwem Muzycznym (1981-1985) w zakresie organizacji imprez artystycznych w placówkach kulturalnych i oświatowych na Dolnym Śląsku, w tym własna działalność estradowa i prowadzenie imprez „mikołajowych” dla dzieci w zakładach pracy.
- Współpraca z Ośrodkiem Prac Społeczno-Zawodowych przy Zarządzie Regionu NSZZ Solidarność jako ankieter w badaniach socjologicznych (1981).
- Pierwsza praca etatowa na stanowisku instruktora kulturalno-wychowawczego w Miejskim Domu Kultury w Kamiennej Górze (sierpień-wrzesień 1982).
- Rozpoczęcie studiów dziennych w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego (1982).
- Praca etatowa w niepełnym wymiarze w Dolnośląskim Towarzystwie Społeczno-Kulturalnym (1983-1985) w dziale wydawniczym na stanowisku magazyniera wydawnictw oraz pracownika redakcji kwartalnika „Kultura Dolnośląska”.
- Praca pełnoetatowa w teatrze Drugie Studio Wrocławskie (1985-1988) w dziale Ośrodek Dokumentacji Teatru Laboratorium na stanowisku bibliotekarz-archiwista; tu przygotowanie wystawy pt. „Teatr Laboratorium – kres 25-letniej wędrówki”, za którą otrzymałem Wrocławską Nagrodę Teatralną w dziedzinie upowszechniania teatru (1987). Następnie praca na stanowisku koordynatora pracy artystycznej z zespołem aktorskim kierowanym przez Mirosława Kocura.

- Współpraca literacka z Teatrem Wędrującym Jacka Wekslera (1986-1988), działającym przy Teatrze Współczesnym we Wrocławiu – opracowywanie elementów scenariusza widowiska „Gusta” wg III części „Dziadów” A. Mickiewicza.
- Ukończenie studiów kulturoznawczych pracą magisterską pt. „Styl życia grupy twórczej na przykładzie Teatru Laboratorium” – promotor Stefan Bednarek. Praca opublikowana w „Notatniku Teatralnym” 1990.
- Praca etatowa w Ośrodku Kultury i Sztuki we Wrocławiu (OKiS, 1988-1992) na stanowisku kierownika działu wydawnictwa, redaktora naczelnego „Informatora Kulturalnego” oraz innych projektów wydawniczych; organizacja Turnieju Jednego Wiersza „O kropkę Że”. Obsługa wydawnicza i poligraficzne festiwali Przegląd Piosenki Aktorskiej i Wratislavia Cantans. Wydawca kwartalnika „Notatnik Teatralny” pod red. Krzysztofa Mieszowskiego.
- Utworzenie w OKiS Komisji Zakładowej NSZZ Solidarność i wybór na funkcję przewodniczącego Komisji (1990-1992); działalność w Radzie Kultury przy Zarządzie Regionu Dolny Śląsk (przewodniczący Lothar Herbst) oraz w ogólnopolskiej Komisji Porozumiewawczej Pracowników Instytucji Kultury.

1992-2002 – odpowiedzialna społecznie działalność biznesowa w sektorze przemysłów kreatywnych i marketingu, aktywizacja osób niepełnosprawnych z komponentem kultury

- Utworzenie prywatnej firmy Korporacja Wydawniczo-Informacyjna ORPHA sp. z o.o. (1991), objęcie stanowiska Prezesa Zarządu spółki oraz Redaktora Naczelnego i Creative Director. Firma rozpoczęła działalność od wydawania wrocławskiego miesięcznika „Informator”, będącego kontynuacją zaniechanego przez OKiS „Informatora Kulturalnego” oraz świadczenia usług edytorskich, w tym m.in. dla wydawanego przez Akademię Sztuk Pięknych kwartalnika „Format”. W l. 1994-1995 „Wrocławski Informator Kulturalny” był dofinansowywany przez Wydział Kultury Urzędu Miejskiego Wrocławia decyzją dyrektora Jerzego Ryby.
- Utworzenie w strukturze ORPHA Laboratorium Komputerowego Osób Niepełnosprawnych (1993) refundowanego i współfinansowanego przez Wojewódzki Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Był to modelowy przykład tworzenia nowoczesnych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami, wewnątrznie szkolonych w zakresie edytorstwa i grafiki komputerowej. W 1994 roku firma uzyskała status zakładu pracy chronionej, utrzymując zatrudnienie osób niepełnosprawnych przez kolejnych 10 lat. Wydawanie serii publikacji dotyczących niepełnosprawności, w tym pionierskiego „Vademecum Niepełnosprawnych” pod red. Sławomira Piechoty, pełnomocnika wojewody wrocławskiego ds. Osób Niepełnosprawnych.
- Opracowanie koncepcji utworzenia Ośrodków Informacji Osób Niepełnosprawnych w Województwie Wrocławskim, przyjętej uchwałą kierunkową Sejmiku Wojewódzkiego (1993) oraz współudział w utworzeniu Wrocławskiego Ośrodka Informacji Osób Niepełnosprawnych (1995) uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia, działającego w ramach Wrocławskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych (WSON) – bliska współpraca z Sejmikiem w następnych latach przy realizacji wielu projektów. Otrzymałem imienny Dyplom Honorowy WSON – Wrocław bez barier.
- W tym okresie (1995-2000) kontynuowanie współpracy z festiwalem Wrocławskie Spotkania Teatrów Jednego Aktora w zakresie sponsoringu; obsługa edytorska festiwalu

Wratislavia Cantans jako samodzielnej instytucji kultury kierowanej przez Lidę Geringer de Oedenberg.

- Przekształcenie ORPHA w agencję reklamową typu full service (1995) jako jedną z pierwszych i wiodących agencji tego typu we Wrocławiu. Obsługa reklamowa firm i instytucji publicznych, w tym realizacja informatorów gospodarczych i monografii przedsiębiorstw. Zdobyte I Nagrody na Ogólnopolskim Konkursie Wydawnictw Reklamowych IDEA '98 za „Informator Gospodarczy Województwa Jeleniogórskiego”. Uzyskanie tytułu Przedsiębiorstwo „Fair Play” za zaangażowanie społeczne w działalności gospodarczej. Zarządzanie w modelu outsourcingowym Biurem Reklamy Polskiego Radia Wrocław (1994-1996).
- Kampanie marketingu społecznego i politycznego. Od wyborów parlamentarnych 1993 roku realizowałem kampanie na rzecz różnych komitetów wyborczych i ich kandydatów. Szczególnie znacząca była kampania samorządowa w 1998 roku do Rady Miejskiej Wrocławia dla Komitetu Wyborczego Wrocław 2000 plus i Bogdana Zdrojewskiego pod hasłem „Całym sercem dla Wrocławia”, w której byłem szefem sztabu wyborczego. Od 1994 roku realizuję np. zwycięskie kampanie samorządowe i parlamentarne Sławomira Piechoty, radnego, przewodniczącego Rady Miejskiej i Wiceprezydenta Wrocławia (1994-2002) oraz posła na Sejm od 2005 roku.

W zakresie marketingu społecznego najbardziej znaczące były kampanie: „Wrocław – Millenium 2000” – ogólnopolska promocja miasta z okazji jego 1000-lecia (nagroda na konkursie IDEA 2001); kampania „Pomagajmy dobrze - Nie dawaj na ulicy!” – przeciw żebractwu ulicznemu z wykorzystywaniem dzieci, realizowana na rzecz Towarzystwa im. Brata Alberta, Stowarzyszenia Ludzie Ludziom i Caritas Archidiecezji Wrocławskiej (1999-2001); kampania antyalkoholowa „Bezzalkoholowe! – Nie łykaj tej bujdy” dla Wydziału Zdrowia UM Wrocławia (2001); kampania „Zamienię dom dziecka na dom rodzinny”, której jednym z rezultatów było wybudowanie przez firmę Kronopol i darowizna na rzecz miasta domu jednorodzinnego dla rodzinnego domu dziecka (2003-2004).

- Szczególną kompetencją ORPHA były publikacje raportów rocznych spółek giełdowych takich jak KGHM Polska Miedź SA, PGNiG SA, TAURON SA, KĘTY SA. Publikacje te przez kilka lat zdobywały nagrody i wyróżnienia Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w konkursie „The Best Annual Report”.
- W l. 1998-2002 byłem członkiem Komisji Kultury i Współpracy z Zagranicą Rady Miejskiej Wrocławia decydującej o kierunkach polityki kulturalnej miasta. Od 2003 r. z ramienia Prezydenta Wrocławia byłem członkiem Rady Społecznej ZOZ Provita.
- W 2009 r. zakończyłem pracę w Agencji ORPHA z przyczyn osobistych i objąłem stanowisko Wiceprezesa Zarządu AVISTAMEDIA sp. z o.o., firmy należącej do Grupy Kapitałowej KGHM, utworzonej przez Telefonię DIALOG SA do wdrożenia usługi telewizji internetowej IPTV oraz zarządzania call centre. Firma prowadziła dwa telecentra w Ślęzie pod Wrocławiem i w Legnicy zatrudniające ok. 300 pracowników do czasu przejęcia przez NETIA SA. AVISTA MEDIA w okresie mojego zarządzania spółką dwukrotnie uzyskała Dolnośląski Certyfikat Gospodarczy potwierdzający biznesową rzetelność i wiarygodność firmy.

2012-2022 – polityka społeczna z komponentem gospodarczym i ochrony zdrowia, telewizja oraz powrót do instytucji kultury

- Funkcję Doradcy Wojewody Dolnośląskiego ds. Społecznych zacząłem pełnić w 2011 r. zarządzając równocześnie spółką AVISTA MEDIA. Po jej sprzedaży praca w Dolnośląskim

Urzędzie Wojewódzkim stała się moim podstawowym działaniem zawodowym. Pracując w Gabinetie Wojewody Aleksandra Marka Skorupy zajmowałem się kontaktami z organizacjami społecznymi oraz związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców w ramach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego. Kontynuowałem także z rekomendacji Wojewody pracę w Radzie Społecznej ZOZ Provita (do 2015).

- W 2012 roku zostałem powołany przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do Rady Programowej Telewizji Wrocław a następnie wybrany na funkcję Przewodniczącego Rady. W 2016 r. oraz 2020 r. ponownie wszedłem w skład Rady Programowej obejmując funkcję Wiceprzewodniczącego (aktualne).
- Na przełomie lat 2013/2014 pracowałem w Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej koordynując kontakty z jednostkami samorządu terytorialnego w regionie w zakresie wdrożenia portalu informacyjnego dla inwestorów z ofertami gmin oraz przygotowywania wniosków do programów operacyjnych UE na granty i dotacje.
- Studia podyplomowe (2014/2015) na Wydziale Informatyki i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej w zakresie Audytu wewnętrznego, nadzoru i kontroli zarządczej. Pracę dyplomową kończącą studia napisałem na temat zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji w ochronie zdrowia.
- W 2014 r. podjąłem pracę we Wrocławskim Medycznym Parku Naukowo-Technologicznym, przemianowanym następnie na DataTechnoPark, jako Doradca Zarządu jej większościowego udziałowca spółki ITMED. Działalność DTP zorientowana była na wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań informatycznych w systemie ochrony zdrowia w Polsce oraz inkubowaniu start-upów teleinformatycznych. Jednym z nich była firma PSYCHEON, wdrażająca specjalistyczną platformę komunikacyjną dla terapeutów i pacjentów dedykowaną psychoonkologii, stanowiącą jeden z istotnych obszarów moich zainteresowań.
- W 2015 roku zostałem wpisany na listę Ekspertów RPO Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (DIP), Działanie: 1.2 Wsparcie przedsiębiorstw innowacyjnych, 1.4 Inwestycje i doradztwo dla przedsiębiorstw, 1.5 Wzmacnianie potencjału B+R oraz Ekspertów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 8.1: Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury.
- W 2015 r. powróciłem (po 23 latach) do pracy w instytucjach kultury obejmując stanowisko specjalisty ds. audytu wewnętrznego w Ośrodku Kultury i Sztuki we Wrocławiu z zadaniem m.in. opracowania nowych regulaminów wewnętrznych instytucji, następnie zostałem przeszeregowany na stanowisko specjalisty i kierownika działu informacji i edukacji OKiS, odpowiedzialnego za komunikację społeczną instytucji, w której pracowałem do 2020 r.
- W l. 2017-2021 pełniłem z wyboru funkcję Przewodniczącego Rady Osiedla Ołbin.
- W 2018 r. zrealizowałem projekt artystyczny-terapeutyczny autorstwa Krystyny Paraszkiewicz-Pater pt. „Słońce świeci wszystkim” obejmujący wydanie książki z tekstami literackimi chorych onkologicznie młodych autorów, wystawę fotografii oraz spektakl teatralny. Projekt finansowany przez Rzecznika Praw Dziecka i Gminę Wrocław.
- Od 2020 r. jestem zatrudniony w Biurze Poselskim Posła Sławomira Piechoty, przewodniczącego sejmowej Komisji ds. Petycji, wcześniej wieloletniego przewodniczącego Komisji Polityki Społecznej, Pracy i Rodziny.
- W 2022 r. ponownie zostałem zatrudniony w Instytucie im. Jerzego Grotowskiego (po 30 latach) jako samodzielny specjalista ds. administracyjnych.

- ...?

Aplikując obecnie na stanowisko dyrektora Centrum Kultury Wrocław-Zachód mam poczucie zarówno powrotu do źródeł jak i wypływania na nowy ocean „płynnej nowoczesności” – jak naszą epokę określił Zygmunt Bauman m.in. podczas wykładu inauguracyjnego Europejskiego Kongresu Kultury we Wrocławiu (2011) – w której nie ma nic pewniejszego niż zmiana. W tych warunkach funkcją kultury jest dostarczanie jednostkom i społeczeństwu efektywnych „narzędzi” adaptacyjnych, nadających sens i znaczenie naszemu wycinkowi rzeczywistości – jak to ujął Max Weber cytowany na wstępie – pozwalających na kreatywne budowanie indywidualnych i zbiorowych biografii. Takie wyzwania stawiam sobie i CKWZ jako „akcelerator” sensu i znaczenia „w płynnej nowoczesności”.

CKWZ jako miejska instytucja kultury ma znakomite osiągnięcia w udostępnianiu i uprzystępnianiu kultury oraz budowaniu przez nią kapitału społecznego naszego miasta i pobudzaniu indywidualnej kreatywności. Wiele z jego aktywności jest silnie skorelowanych z moimi „doświadczeniami przeżyтыми” na polach kultury, przemysłów kreatywnych, działalności publicznej „bez barier”. Jestem przekonany, że synergia naszych potencjałów da korzystny efekt wzmacniający twórczą energię Wrocławia, Wrocławianek i Wrocławian. Wszak wszystko, co w życiu ważne wynosimy z domu... kultury.

CENTRUM KULTURY WROCŁAW-ZACHÓD – SYTUACJA WYJŚCIOWA

Centrum Kultury Wrocław Zachód (CKWZ) to samorządowa instytucja kultury działająca na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹ i Statutu². W rozumieniu ustawy organizatorem instytucji jest Gmina Wrocław. Centrum Kultury Wrocław Zachód jest wpisane do Rejestru Instytucji Kultury Gminy Wrocław pod numerem RIK 31/02.³ CKWZ prowadzi działalność podstawową w jednym obiekcie we Wrocławiu przy ul. Chociebuskiej 4-6.

Zadaniem Centrum Kultury Wrocław-Zachód i kierującego jego działalnością dyrektora w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju instytucji jest „organizowanie działalności Centrum w sposób zapewniający **realizację celów i podejmowanie działań określonych w statucie**”.⁴

Zakres działalności

Zakres działalności CKWZ określony w Statucie przedstawia się następująco:

§ 4. 1. Podstawowym zadaniem Centrum jest prowadzenie działalności kulturalnej i artystycznej, przygotowanie i inspirowanie odbiorców do aktywnego uczestnictwa w kulturze, współtworzenia jej wartości oraz promocja kultury i sztuki profesjonalnej i amatorskiej jak również pielęgnowanie tradycji, wzorów kulturowych i dziedzictwa narodowego.

1a. Centrum realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, kulturalnej i artystycznej osób niepełnosprawnych oraz rozszerzania świadomości społecznej w zakresie integracji osób zdrowych i niepełnosprawnych.

2. Zakres działania Centrum obejmuje również:

- 1) organizację imprez, przedsięwzięć kulturalnych i artystycznych z zakresu muzyki, tańca, plastyki, teatru, filmu, estrady i rozrywki;
- 2) działalność wydawniczą, wystawienniczą, fonograficzną, impresaryjną, szkoleniową;
- 3) edukację kulturalną i upowszechnianie kultury;
- 4) promocję nowych zjawisk artystycznych;
- 5) wspieranie rozwoju młodych twórców;
- 6) prowadzenie amatorskich zespołów;
- 7) tworzenie warunków do prowadzenia poszukiwań twórczych, ich prezentacji i wymiany doświadczeń;
- 8) działalność popularno-naukową, organizację konferencji, sympozjów, szkoleń, seminariów, plenerów, kursów warsztatów;

¹ Dz.U. 1991 Nr 114 poz. 493 z późniejszymi zmianami.

² Uchwała nr XLIX/1223/13 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania statutu Centrum Kultury Wrocław-Zachód we Wrocławiu, która weszła w życie z dniem 13 lutego 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r., poz. 782) z późniejszą zmianą dodaną przez § 1 uchwały nr XX/413/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2016 r. poz. 462)

³ Rejestr Instytucji kultury Gminy Wrocław: <https://bip.um.wroc.pl/artukul/161/2896/instytucje-kultury-dla-ktorych-organizatorem-jest-gmina-wroclaw>

⁴ Ogłoszenie o konkursie na kandydata na stanowisko dyrektora CKWZ; bip.um.wroc.pl

- 9) konfrontowanie dorobku artystycznego różnych grup twórczych, organizację festiwali, przeglądów, konkursów;
- 10) realizację projektów kulturalnych o charakterze społecznym;
- 11) rozwijanie idei wolontariatu;
- 12) realizację transmisji, nagrań video, radiowych, telewizyjnych i fonograficznych oraz innych form zapisu i odtwarzania obrazu i dźwięku;
- 13) produkcję i dystrybucję filmów, nagrań audiowizualnych; prezentacji multimedialnych oraz materiałów reklamowych;
- 14) sprzedaż dzieł sztuki;
- 15) działania na rzecz rozwijania i zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców;
- 16) prowadzenie działalności kinowej.

3. W ramach prowadzonej działalności Centrum może wykonywać usługi w zakresie:

- 1) wypożyczania, najmu, dzierżawy posiadanych składników majątkowych;
- 2) produkcji i obsługi wydarzeń kulturalnych, imprez okolicznościowych, w tym imprez masowych, z zakresu muzyki, tańca, plastyki, teatru, filmu, estrady i rozrywki, a także form interdyscyplinarnych;
- 3) edukacji artystycznej;
- 4) reklamy, transportu i handlu;
- 5) dokumentacji foto, audio, video;
- 6) projektowania graficznego;
- 7) montażu, produkcji, postprodukcji filmowej, teatralnej, muzycznej, wraz z dystrybucją nagrań audiowizualnych;
- 8) produkcji i sprzedaży dzieł sztuki;
- 9) sprzedaży książek, płyt, filmów;
- 10) działalności wydawniczej, wystawienniczej (wystawy wraz z katalogami), fonograficznej, impresaryjnej, szkoleniowej i konferencyjnej.

W autoprezentacji zamieszczonej na stronie internetowej CKWZ (www.ckwz.pl) **przedmiot i zakres działalności instytucji** przedstawiony jest następująco:

„Podstawowym zadaniem Centrum jest prowadzenie działalności kulturalnej i artystycznej, przygotowanie i inspirowanie odbiorców do aktywnego uczestnictwa w kulturze, współtworzenia jej wartości oraz promocja kultury i sztuki profesjonalnej i amatorskiej, jak również pielęgnowanie tradycji, wzorów kulturowych i dziedzictwa narodowego. Centrum realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, kulturalnej i artystycznej osób niepełnosprawnych oraz rozszerzania świadomości społecznej w zakresie integracji osób zdrowych i niepełnosprawnych”.¹

Z kolei w *Sprawozdaniu merytorycznym za 2020 rok*² **główny profil działalności** Instytucji oraz **obszary tematyczne działalności** zostały określone następująco: **instytucja hybrydowa o szerokim spektrum tematycznym**. Obszary tematyczne prowadzonej działalności (numeraacja zgodna z listą wyboru formularza *Sprawozdania*): 1. dziedzictwo kulturowe; 3. edukacja kulturalna; 4. animacja kultury; 7. działalność repertuarowa/artystyczna; 8. inicjowanie ak-

¹ O Centrum, <http://bip.ckwz.pl/artukul/103/28/o-centrum>; dostęp 2022-08-17

² Sprawozdanie merytoryczne za 2020 rok, <http://bip.ckwz.pl/artukul/118/48/sprawozdanie-merytoryczne-za-2020r>; dostęp 2022-08-17

ME

- 68 -

tywności społecznej; 10. współpraca międzynarodowa; 12. działalność wystawiennicza i ekspozycyjna; 13. działalność filmowa; 15. prowadzenie zespołów artystycznych; 16. organizacja festiwalu.

Przy czym trzy **wiodące obszary działalności** instytucji wskazane w *Sprawozdaniu merytorycznym za 2020 rok* to:

- I. inicjowanie aktywności społecznej
- II. współpraca międzynarodowa
- III. dziedzictwo kulturowe

W punkcie Opis działań *Sprawozdania* zapisano zadanie, które można uznać za definicję misji: **„Naszym hasłem jest *niepełnosprawny – pełnoprawnym odbiorcą kultury*”, stąd wynika główny profil naszej działalności.**

Odbiorcy instytucji

Sprawozdanie zawiera wskazanie adresata działań instytucji w segmentacji wrocławskich uczestników kultury użytych w badaniu Smartscope¹. Wg CKWZ główne typowe grupy odbiorców działań instytucji to:

2. Amatorzy
4. Dzieci
5. Młodzież
6. Dorośli
7. Seniorzy/ seniorzy zależni (I)
8. Rodziny z dziećmi (III)
9. Mieszkańcy dzielnicy
10. Mieszkańcy Wrocławia (II)
12. Osoby ze specjalnymi potrzebami

Priorytetowo traktowane są grupy: 7. Seniorzy/seniorzy zależni, 10. Mieszkańcy Wrocławia i 8. Rodziny z dziećmi.

Podkreślić należy, że wg segmentacji wrocławskich uczestników kultury użytej w badaniu Smartscope grupą docelową działalności instytucji są: **WYCOFANI**.

„Centrum Kultury dba o jakość proponowanych działań. Repertuar dobierany jest tak, aby każdy bez względu na wiek czy zainteresowania mógł znaleźć coś dla siebie. Proponujemy szeroki wachlarz działań artystycznych od spektakli teatralnych dla dzieci, spektakli teatralnych dla dorosłych, koncertów (znanych i uznanych artystów scen polskich), kabaretów, po koła i sekcje zainteresowań (warsztaty plastyczne, teatralne, muzyczne, taneczne, filmowe). Prezentujemy także filmy polskie i zagraniczne, najczęściej nagrodzone na różnych festiwalach. A największym naszym atutem jest to, że zarówno ceny biletów na wydarzenia artystyczne, projekcje filmowe czy też opłaty za zajęcia są w bardzo atrakcyjnych cenach. Staramy się, aby każdy, bez względu na status materialny mógł wziąć udział w interesującym go

¹ Badanie segmentacyjne uczestników wrocławskiej kultury przeprowadzone w 2019 r. przez Agencję Smartscope; <https://strefakultury.pl/news/znamy-wyniki-badania-wroclawskich-uczestnikow-kultury/>; dostęp 2022-08-18

wydarzeniu artystycznym. Osoby z niepełnosprawnościami w naszych zajęciach uczestniczą nieodpłatnie". (cyt.: *Sprawozdanie za 2020 rok*)

Odbiorcy w liczbach (dane za 2020 r.):

- uczestnicy czynni działań edukacyjnych/artystycznych/ warsztatowych:	740
- uczestnicy wydarzeń (spektakle, koncerty, spotkania, itp.):	2570
- uczestnicy wydarzeń w sieci (liczba odwiedzających):	34100 ¹

Działalność podstawowa instytucji CKWZ w liczbach

W 2020 roku CKWZ zrealizowało:

- działania edukacyjne /artystyczne/warsztaty:	665
- festiwale:	1
- spektakle, koncerty:	23
- wydarzenia w sieci:	98
- wystawy:	4

Budżet CWKZ i jego struktura (wg *Sprawozdania za 2020 r.*)

W 2020 r. całkowity budżet Instytucji wyniósł **3 302 525,90 PLN**

w tym:

- dotacja podstawowa:	1 885 301,90	57%
- przychody ze sprzedaży:	163 737,12	5%
Przychody razem (2020):	2 045 850,58	-
- środki programów grantowych ok.	1 256 600,00	38%

Budżet²

	2017	2018	2019	Zmiana 2017-2019
Przychody	2 101 814,05 zł	2 279 143,83 zł	2 345 785,88 zł	12%
Koszty	2 097 626,60 zł	2 129 545,40 zł	2 351 045,42 zł	12%

¹ W przypadku uczestników wydarzeń w sieci pod uwagę wzięto osoby uczestniczące w imprezach organizowanych w ramach 4. Międzynarodowego Przeglądu Twórczości Osób Niepełnosprawnych. Każde z wydarzeń było transmitowane na żywo, a następnie dostępne w sieci przez siedem kolejnych dni umożliwiając tym samym skorzystanie z propozycji w wygodnym dla nich czasie. Statystyki obejmują także widzów i słuchaczy dwóch cyklów online – „Poczytanki” i „Ulepianki”, które realizowano on-line ze względu na ograniczenia pandemiczne COVID 19

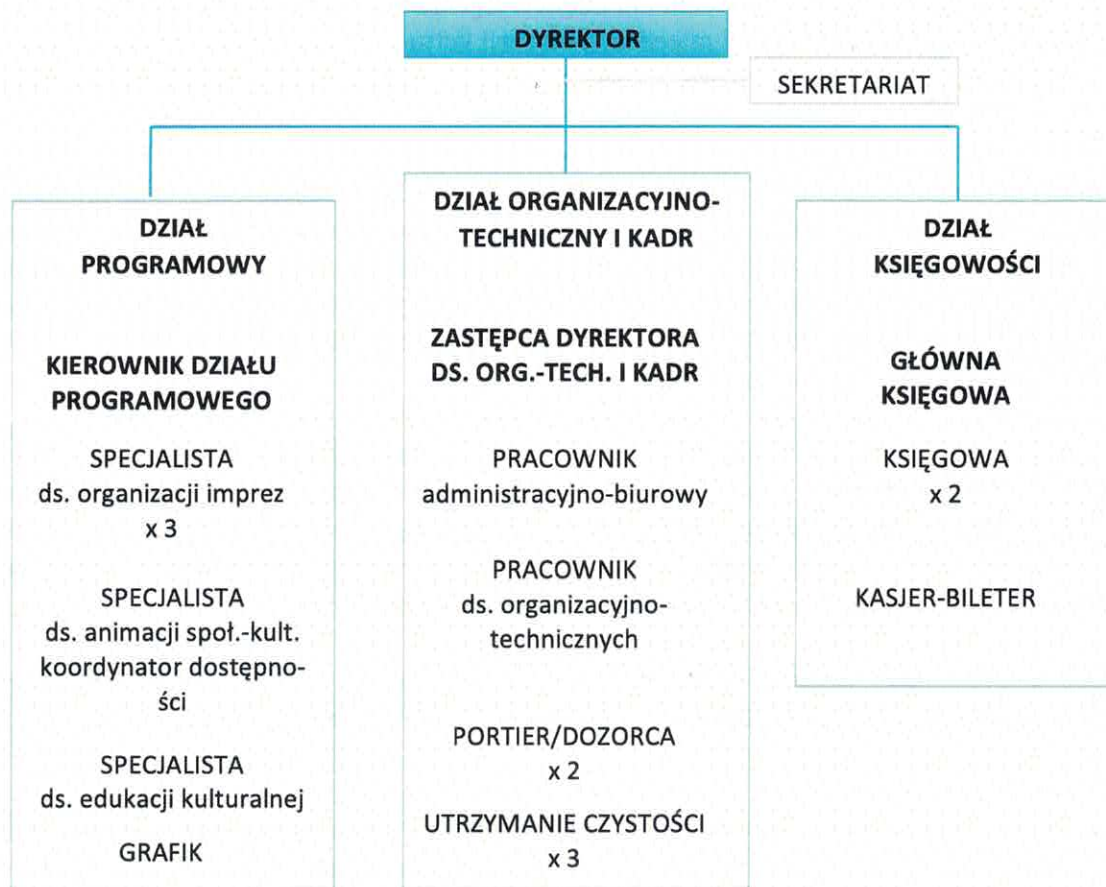
² Badanie miejskich instytucji kultury, ich potencjału i szans na przyszłość. Raport z badania”. Ośrodek ewaluacyjny 2021.
https://www.wroclaw.pl/files/Badanie%20instytucji%20kultury/OE_wroclawskie%20instytucje%20kultury_Raport%20pelny.pdf; dostęp 2022-08-18

Struktura organizacyjna i zatrudnienie (wg Sprawozdania za 2020 r.).

Pracownicy:

- pracownicy etatowi: 22 etaty
- współpracownicy pozaetatowi: 7 osób
-

Struktura organizacyjna – (opracowanie własne na podstawie informacji źródłowych¹)

Struktura zatrudnienia (stan na 2019 r.)

CKWZ zatrudnia na podstawie umowy o pracę lub stałych umów cywilnoprawnych 25 pracowników, w tym 13 (52%) merytorycznych/kreatywnych (instruktorzy, edukatorzy, artyści) i 12 (48%) pozostałych (obsługa techniczna, promocja, administracja, produkcja, sprzedaż). Współpracuje na podstawie okazjonalnych umów cywilnoprawnych/faktur z ok. 55 współpracownikami merytorycznymi i 23 pozostałymi.²

¹ Źródło: Sprawozdanie za 2020 rok oraz <http://bip.ckwz.pl/arttykul/104/53/organizacja>

² Badanie miejskich instytucji kultury, ich potencjału i szans na przyszłość. Raport z badania". Ośrodek ewaluacyjny 2021. https://www.wroclaw.pl/files/Badanie%20instytucji%20kultury/OE_wroclawskie%20instytucje%20kultury_Raport%20peelny.pdf; dostęp 2022-08-18

Wnioski

CKWZ określiło się jako „instytucja hybrydowa o szerokim spektrum działalności”, co jest zgodne z jej zadaniami statutowymi i realnym profilem działalności. Proporcjonalnie do posiadanych zasobów materialnych, ludzkich i organizacyjnych CKWZ realizuje swoje zadania na wysokim poziomie. Aktualny obraz instytucji prezentuje dokument „Badanie miejskich instytucji kultury, ich potencjału i szans na przyszłość. Raport z badania”¹. Badanie przeprowadzono między sierpniem 2020 a styczniem 2021, a jego celem było opisanie tożsamości, zasobów, perspektyw i relacji każdej miejskiej instytucji kultury i stworzenie rekomendacji dla przyszłych prac nad ich sieciowaniem. Określony w tym badaniu wizerunek CKWZ przedstawia się następująco:

„Centrum Kultury Wrocław-Zachód działa od 2002 r. Prowadzi edukację kulturalną, animację społeczno-kulturalną i promocję zjawisk artystycznych. Oprócz prowadzenia zajęć, warsztatów i kół zainteresowań organizuje wydarzenia kulturalne, koncerty, spektakle, projekcje filmów. Zajmuje się audiodeskrypcją filmów jako pierwsza i jak dotąd jedyna w Polsce instytucja kultury. Od 2019 roku dysponuje pętlą indukcyjną wykorzystywaną podczas większości wydarzeń dla osób niedosłyszących.

>Jesteśmy domem pracy twórczej, domem autorskim. Każdy może przyjść z własnym propozycją, może zafunkcjonować jako artysta/twórca. Od początku staraliśmy się, by była to instytucja dla ludzi z niepełnosprawnościami. Misja jest zmieniana co jakiś czas, bo społeczeństwo dynamicznie się rozwija. Dostępność jest ideą główną. Staramy się dotrzeć do artystów, którzy będą szerzyć ideę dostępności kultury dla niepełnosprawnych<.

Według dyrekcji CKWZ tym, co wyróżnia instytucję, jest fakt, że osoby z niepełnosprawnościami prowadzą w niej życie kulturalne i artystyczne na takich samych zasadach, co pozostali uczestnicy.

Według opinii odbiorców marka CKWZ najsilniej kojarzona jest z następującymi określeniami: dom kultury, koncerty, daleko, integracja i in. Jednocześnie w oczach badanych instytucja postrzegana jest jako bardziej tradycyjna niż nowoczesna, dla wszystkich, edukacyjna a także animacyjna dla mieszkańców.

¹ Badanie miejskich instytucji kultury, ich potencjału i szans na przyszłość. Raport z badania”. Ośrodek ewaluacyjny 2021.
https://www.wroclaw.pl/files/Badanie%20instytucji%20kultury/OE_wroclawskie%20instytucje%20kultury_Raport%20pe%C5%82ny.pdf; dostęp 2022-08-18

MS.

-72-

UWARUNKOWANIA STRATEGII I KONCEPCJI PROGRAMOWEJ CENTRUM KULTURY WROCŁAW-ZACHÓD

Centrum Kultury Wrocław-Zachód jest jedną z 27 miejskich instytucji kultury, stąd jego działalność winna ściśle korelować z założeniami wrocławskiej polityki kulturalnej, wynikającej z przyjętych strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Wrocławia, ze szczególnym uwzględnieniem strategii rozwoju kapitału społecznego miasta oraz rozwoju kultury.

Strategia Wrocław 2030

Obecnie obowiązującą strategią miasta przyjętą 2018 r. jest **Strategia Wrocław 2030**¹, która określiła następująco misję Wrocławia: „**Wrocław miastem mądrym, pięknym, zasobnym – miastem, które jednoczy i inspirować**”. Jedną z naczelných wartości wskazanych w tym dokumencie, obok solidarności, jest **kreatywność**: „Czyli twórcza swoboda, eksperymentowanie, przełamywanie schematów, podejmowanie ryzyka. Wiąże się ona ściśle z wolnością i z wysokim kapitałem intelektualnym. Powojenny Wrocław zawsze był, jest (i mamy nadzieję, że będzie) miastem śmiałym i kreatywnym, a przy tym miastem dobrych szkół i uczelni wyższych oraz licznych uniwersytetów trzeciego wieku, badań naukowych i świetnej sztuki. Szukamy dobrych, nowych idei, usług, produktów. Zadaniem lokalnych władz jest – jak mówią ekonomiści – „zakładanie dźwigni rozwojowych” na tych potencjałach. Czyli zarządzanie nimi w taki sposób, byśmy jako wrocławianie odczuli, że dzięki nim w naszym mieście żyje się lepiej i ciekawiej. Chcemy, by solidarność z kreatywnością wzmacniały się wzajemnie. By solidarność była mocnym fundamentem kreatywności, a kreatywność podpowiadała nowe formy i pola solidarności. Zarówno w czasach pokojowej ekspansji ekonomicznej czy kulturowej, jak i w czasach kryzysowych i konfliktowych”. Uważam, że ta wartość winna stanowić także strategiczne wyzwanie dla CKWZ.

Kultura – Obecna!

Drugim obowiązującym dokumentem strategicznym, przyjętym w 2018 r., jest **Kultura – Obecna!.** *Diagnoza potencjału kulturowego Wrocławia oraz strategia rozwoju kultury w perspektywie 2020+*², która mówi o polityce kulturalnej miasta jako zespole planowych działań koordynowanych przez Departament Spraw Społecznych, Wydział Kultury Miasta Wrocławia oraz Radę Kultury, realizującej cztery podstawowe funkcje: (1) miastotwórczą, (2) społeczną, (3) symboliczną i wizerunkową oraz (4) ekonomiczną. Spośród nich wyróżniam jako szczególnie istotne dla strategii CKWZ funkcje: (2) społeczną i (3) symboliczną i wizerunkową:

- (2) Funkcja społeczna. Kultura to ważne narzędzie wzmacniania spójności społecznej. Uczestnictwo i wyrażanie siebie poprzez kulturę należy uznać za jedno z podstawowych praw mieszkańców, dzięki któremu mogą czuć się pełnoprawnymi członkami wspólnoty. Działania na rzecz zapewnienia uczestnictwa w kulturze mają sens wówczas, gdy są elementem szerszego procesu włączania jednostek i społeczności w różne sfery życia miasta. Dlatego ważne jest, aby rozpatrywać zadania polityki kulturalnej w powiązaniu ze sferą społecznej partycypacji, polityki społecznej, edukacji, sportu i zdrowia publicznego.
- (3) Funkcja symboliczna i wizerunkowa. Kultura jest zespołem treści wyrażających ambicje

¹ Strategia Wrocław 2030. https://www.wroclaw.pl/beta2/files/news/61260/Strategia_2030-2.pdf; dostęp 2022-08-26

² Kultura – Obecna!. *Diagnoza potencjału kulturowego Wrocławia oraz strategia rozwoju kultury w perspektywie 2020+*. <https://www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-kultura-obecna-dokument>; <https://www.wroclaw.pl/wroclaw-przyszlosci/kultura>, dostęp 2022-08-26

i aspiracje mieszkańców oraz określających ich więź z miastem. Kultura i jej wartości symboliczne tworzą markę miasta i są podstawą kreowania tożsamości jego mieszkańców.

Polityka kulturalna miasta, wyrażona w *Strategii rozwoju kultury Wrocławia w perspektywie 2020+ Kultura – Obecna!* dopełniona jest dwoma dokumentami:

- Wrocławska Strategia Dialogu Międzykulturowego 2018-2022, wprowadzona Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia w 2018 r.,
- Wrocławskie Standardy Dostępności Kultury i Wydarzeń, wprowadzone Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia w 2021 r.

Pamiętać należy, że obecny model organizacyjny pola wrocławskiej kultury znajduje się jeszcze pod przemożnym wpływem jednego z najważniejszych wydarzeń w kulturalnej historii miasta, pełnienia przez Wrocław roli Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Wydarzenie to kształtowało miejską politykę kulturalną długo przed obchodami, w okresie aplikowania o ten tytuł, jak i po ich zakończeniu, kiedy konsumowane są efekty rocznej celebracji, a życie kulturalne miasta powraca do codziennego nurtu. Nie mniej towarzyszące ESK 2016 działania dostarczyły wiele materiałów i inspiracji do pogłębionych prac na wrocławską politykę i strategię kultury.

Jednym z najistotniejszych przedsięwzięć podejmujących zadanie zdiagnozowania i zaprogramowania rozwoju wrocławskiej kultury był realizowany w 2016 r. projekt „Foresight społeczny Wrocław 2036-2056. Strategie dla miasta przyszłości”. W ramach tego działania podjęto próbę znalezienia odpowiedzi na pytania czy Wrocław padnie ofiarą globalnych turbulencji, czy okaże się latarnią morską na oceanie niepewności? Jaka może być idea naszego miasta? Jaki ma ono charakter? Jak żeglować między miłością a polityką, między pielęgnowaniem ogrodów a widmem wojny, między miastem spotkań a miastem wysokiej jakości życia? Z perspektywy należy zauważyć, że pytania te wciąż są aktualne, a odpowiedzi na nie powinny być udzielane każdego dnia.

Wskazane powyżej dokumenty strategiczne, choć wciąż obowiązujące, wymagają obecnie aktualizacji. Powstawały w latach 2016-2018 w znacząco odmiennej od obecnej sytuacji społecznej i politycznej w mieście i na świecie oraz w innych uwarunkowaniach ekonomicznych. W 2021 r. Rada Miejska Wrocławia podjęła decyzję o rozpoczęciu prac nad nową strategią rozwoju miasta w perspektywie 2050 roku.

Stałej aktualizacji ulega także polityka kulturalna miasta czego przejawem jest m.in. powołanie Rady Kultury przy Prezydencie Wrocławia oraz sygnały dotyczące sieciowania miejskich instytucji kultury.

Kreatywna Europa

Szczególną wagę w określeniu obecnych i przyszłych uwarunkowań Strategii Centrum Kultury Wrocław-Zachód należy przypisać Strategicznym ramom polityki kulturalnej Unii Europejskiej. Założenia strategii CKWZ wpisują w horyzont wyznaczony przez program Kreatywna Europa na lata 2021-2027, który stanowi, że: „Sektor kultury i sektor kreatywny w istotny sposób przyczyniają się do ciągłego rozwoju społeczeństw i stanowią podstawę gospodarki kreatywnej. Są to sektory oparte na wiedzy oraz kreatywności i talencie ludzi, stanowiące źródło znacznego bogactwa gospodarczego. Co ważne, mają one kluczowe znaczenie dla

tworzenia wspólnego poczucia europejskiej tożsamości, kultury i wartości. Z ekonomicznego punktu widzenia sektory te przyczyniają się do generowania ponadprzeciętnego wzrostu i tworzenia miejsc pracy, w szczególności dla osób młodych, jednocześnie zwiększając spójność społeczną”.¹

Strategiczne cele komponentu Kultura w polityce UE to:

- promowanie europejskiej kultury i sztuki,
- zwiększanie dostępu do dóbr kultury,
- zwiększanie mobilności artystów i dzieł europejskich,
- rozwój europejskiej publiczności, w tym zwiększanie uczestnictwa w kulturze osób mniej uprzywilejowanych w dostępie do kultury i sztuki,
- włączanie społeczne poprzez kulturę i sztukę,
- transformacja cyfrowa i wdrażanie innowacji, w tym innowacji społecznych i nowych modeli w organizacji kultury,
- rozwój wiedzy i umiejętności twórców i profesjonalistów sektora kultury i kreatywnego,
- promocja i zachowanie europejskiego dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego.

CKWZ w swoim zasięgu działania będzie dążyć do realizacji i osiągnięcia tych celów strategicznych.

¹ ¹ Kreatywne Europa. <https://culture.ec.europa.eu/pl/cultural-and-creative-sectors/cultural-and-creative-sectors>; dostęp 2022-08-29

KONCEPCJA PROGRAMOWA CENTRUM KULTURY WROCŁAW-ZACHÓD

Cele strategiczne

- misja i wizja
- wyzwania i priorytety

CKWZ jako miejska instytucja kultury prowadzi statutową działalność w zakresie udostępnia i animacji kultury oraz działalności artystycznej mieszkańcom Wrocławia, przygotowując i inspirując odbiorców do aktywnego uczestnictwa w kulturze, współtworzenia jej wartości oraz promocji kultury i sztuki profesjonalnej i amatorskiej, jak również pielęgnowania tradycji, wzorów kulturowych i dziedzictwa narodowego.

Misją CKWZ jest wspieranie rozwoju kapitału społecznego Wrocławia (rozumianego jako dobro wspólne) oraz rozwoju kapitału ludzkiego, kreatywności i obywatelskiej odpowiedzialności każdego Wrocławianina/Wrocławianki, kto znajdzie się w „polu grawitacyjnym” jej oddziaływania (dla jego indywidualnego i wspólnego dobra).

CKWZ realizując swoją misję wspiera realizację Strategii Wrocławia oraz strategii rozwoju kultury miasta poprzez realizację zajęć edukacyjnych, wydarzeń artystycznych i innych form działalności kulturotwórczej sprzyjających uwalnianiu indywidualnych potencjałów twórczych i budowaniu więzi społecznych.

Dotychczasowa działalność CKWZ w pełni realizuje postawione przed nią zadania oraz osiąga znaczące sukcesy w wyspecjalizowanych obszarach i grupach docelowych (osoby z niepełnośprawnościami), w pełni wykorzystując posiadane środki i zasoby.

Wizją i wyzwaniem jest zbudowanie pozycji CKWZ jako lokalnego centrum kultury o globalnym zasięgu oddziaływania (w myśl hasła: działaj lokalnie, myśl globalnie). Realizacja tej wizji odbywać się będzie poprzez uwalnianie pełnej energii i potencjałów całego kapitału ludzkiego instytucji i jej otoczenia, i – jak sądzę – w pełni koresponduje ze strategicznymi ambicjami i wyzwaniami Wrocławia.

Obszary działalności

Działalność statutowa CKWZ będzie prowadzona w trzech kluczowych, wzajemnie przenikających się obszarach:

- kultura rodzinna i senioralna
- edukacja kulturalna i arteterapia
- kultura bez barier

Obszary działalności CKWZ

Kultura rodzinna i senioralna

Obszar ten obejmuje wszelkie formy działalności animacyjnej i artystycznej sprzyjające budowaniu międzypokoleniowych relacji i więzi (niekoniecznie opartych na związkach krwi). Ideą przewodnią jest wypracowanie takich form działalności i organizowanie wydarzeń przełamujących izolowane grupy wiekowe odbiorców. CKWZ winno stać się „laboratorium” projektów angażujących najmłodsze pokolenie oraz seniorów – są to dwie grupy dysponujące największymi zasobami czasu na aktywność kulturalną. Celem takich działań jest zarówno wzmacnianie międzypokoleniowych i rodzinnych więzi, jak i międzypokoleniowa transmisja wiedzy i doświadczenia budująca społeczną solidarność. Chcę podkreślić, że międzypokoleniowa transmisja wiedzy i doświadczenia ma być procesem dwukierunkowym, w którym doświadczenie seniorów wymieniane będzie np. na kompetencje cyfrowe młodzieży, wspierając z jednej strony budowanie tożsamości lokalnej, z drugiej zrozumienie sensu świata współczesnych technologii i wynikających z niej nowych wzorów kultury.

W obszarze tym zakładam bliską współpracę z Pełnomocniczką Prezydenta Wrocławia ds. Seniorów panią Walentyną Wnuk, Uniwersytetami Trzeciego Wieku, Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego oraz placówkami edukacyjnymi i oświatowymi, szczególnie terytorialnie bliskimi CKWZ oraz innymi organizacjami społecznymi.

Edukacja kulturalna i arteterapia

W świecie „płynnej nowoczesności”, w którym jedyną pewną rzeczą jest zmiana, a wynikająca ze zmienności niepewność jest źródłem lęków, edukacja kulturalna, adresowana do wszystkich grup wiekowych winna dostarczać narzędzi do odnajdywania i rozumienia sensów współczesnego świata i kultury. To pole działalności dedykowane jest szczególnie projektom wspierającym rozwój osobisty, czyli indywidualny kapitał ludzki i indywidualne talenty. W tych działaniach najpełniej wyraża się idea centrum kultury jako domu kształtującego osobowość i wyposażającego w umiejętności kompetencje konieczne do funkcjonowania w świecie zewnętrznym. Obok tradycyjnych form edukacji kulturalnej za konieczne uważam wprowadzenie do programu działalności edukacji medialnej jako umiejętności używania wszelkich wytworów współczesnej cywilizacji służących komunikacji międzyludzkiej.

Edukacja kulturalna jest formą kształtowania osobistych tożsamości. Dlatego w moim rozumieniu może być efektywnie połączona z arteterapią. W ostatnim czasie miałem sposobność realizowania złożonego przedsięwzięcia artystyczno-terapeutycznego, którego autorką jest

pani Krystyna Paraszkievicz-Pater. Projekt pt. „Słońce świeci wszystkim” obejmował cykl zajęć literackich z młodzieżą chorą onkologicznie i niepełnosprawną, publikację książkową z utworami poetyckimi i prozą powstałą w efekcie tych warsztatów, widowisko teatralne, którego scenariusz oparty był na tych utworach oraz wystawę fotografii tychże samych autorów (spektakl miał premierę w sali widowiskowej CKWZ, 2018). Projekt ten traktuję jako modelowy przykład działania z zakresu edukacji kulturalnej i arteterapii oraz wzorzec dla przyszłych działań CKWZ.

Działalność w prezentowanym obszarze będzie też stwarzała warunki do nawiązania współpracy z instytucjami i osobami zajmującymi się we Wrocławiu arteterapią zawodowo i naukowo. Edukację w tym zakresie we Wrocławiu prowadzi m.in. Dolnośląska Szkoła Wyższa, Uniwersytet SWPS, Akademia Muzyczna, częściowo Studium Animatorów Kultury SKiBA a także Fundacja „Promyk Słońca”. Ponadto zakładam bliską współpracę z kliniką „Przylądek Nadziei” oraz Fundacją „Na ratunek dzieciom z chorobą nowotworową”, która pozwoli na włączenie psychoonkologii w działania arteterapeutyczne.

Kultura bez barier

Ten obszar stanowi już obecnie wyróżniający w mieście i kraju profil działalność CKWZ. Instytucja od lat wyspecjalizowała się w realizowaniu i promowaniu audiodeskrypcji wydarzeń artystycznych realizowanych w swojej siedzibie oraz szkoleniach w tym zakresie dla innych podmiotów. Ponadto obiekt Centrum jest już w pełni dostępny dla osób z niepełnosprawnościami narządów ruchu. Daje to doskonałą platformę do dalszego rozwijania działalności programowej CKWZ w zakresie kultury bez barier, zwiększającej uczestnictwo i aktywność osób z niepełnosprawnościami w różnorodnych projektach artystycznych oferowanych przez CKWZ w obu wskazanych wyżej obszarach działalności. Zależy mi, żeby nie programować w Centrum działalności dedykowanej specjalnie, odrębnie osobom z niepełnosprawnościami lecz umożliwiać im uczestnictwo we wszystkich działaniach programowych Centrum. W obszarze tym zakładam bliską współpracę z wrocławskimi organizacjami osób z niepełnosprawnościami, Biurem Pełnomocnika Wrocławia ds. Osób Niepełnosprawnych oraz na szczeblu krajowym ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji jako wiodącą obecnie organizacją działającą w tym zakresie. Do programu działalności CKWZ zamierzam włączyć prowadzenie rocznego „Forum Integracyjnego”, którego jestem współorganizatorem od kilkunastu lat (obecnie odbywa się na AWF). Szczególnie bliskim partnerem CKWZ może stać się Fundacja „Potrafię pomóc”, nie tylko ze względu na sąsiedztwo (ul. Horbaczewskiego) lecz liczne społeczne relacje..

Miejsce i obszar działania

Głównym miejscem działalności CKWZ jest siedziba instytucji przy ul. Chociebuskiej we Wrocławiu. Obiekt Centrum jest w pełni dostępny, także dla osób z niepełnosprawnościami, w tym wyposażony w pętlę indukcyjną. Określenie dalszych możliwości rozwoju bazy lokalowej oraz zagospodarowania terenu przyległego zostanie określone później jako cele i zadania inwestycyjne w porozumieniu z Organizatorem.

Pożądanym kierunkiem winno być wyjście z działalnością CKWZ poza swoją siedzibę, do przestrzeni publicznych w obrębie dzielnicy. Potencjalnymi partnerami mogą tutaj być duże centra handlowe (np. Faktory), w których dostępna jest przestrzeń na np. wystawy, eventy

artystyczne, a co najmniej w ekspozycji informacyjne. Precyzyjnego rozpoznania wymagają też przestrzenie w obiektach innych sąsiedzkich instytucji publicznych. W zakresie tym będą podjęte działania w celu nawiązania współpracy.

CKWZ będzie funkcjonowało jako Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) współpracując z Radą Osiedla oraz lokalnymi aktywistami, wspierając inicjowane przez nich działania. W obszarze tym wykorzystam doświadczenia z okresu przewodniczenia Radzie Osiedla Ołbin oraz współpracy z CAL prowadzonego przez Stowarzyszenie Żółty Parasol.

Przestrzenie działalności CKWZ nie jest ograniczona terytorialnie i jako miejska instytucja kultury obszar działalności obejmuje cały Wrocław.

Odbiorcy

Podobnie jak w przypadku określenia terytorialnego obszaru działalności, odbiorcami oferty CKWZ są mieszkańcy Wrocławia. Jednakże ze względu na lokalizację oferta CKWZ winna rozpoznawać i uwzględniać potrzeby społeczności lokalnej. W tym zakresie zostaną przeprowadzone właściwe badania i analizy potrzeb.

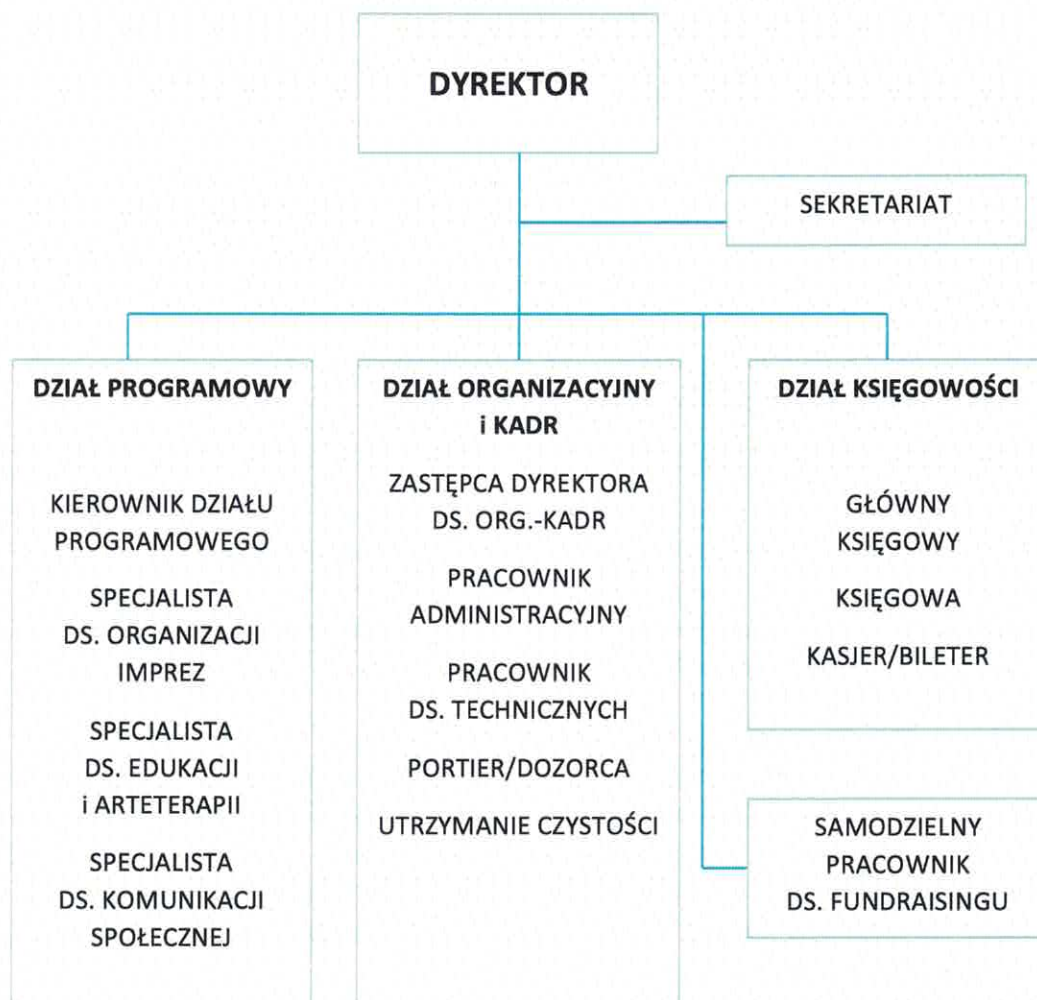
Profilowanie grup odbiorców może być przeprowadzone w oparciu o przedstawione wyżej trzy obszary działalności: kultura rodzinna i senioralna, edukacja kulturalna i arteterapia oraz kultura bez barier. Jednakże wyróżnienie określonych grup wg typowych systemów stratyfikacji w oparciu o kryteria wieku, płci, dochodu, miejsca zamieszkania czy stopnia sprawności nie jest w tym przypadku możliwe. Nieadekwatne moim zdaniem jest także, że wg segmentacji wrocławskich uczestników kultury użytej w badaniu Smartscope grupą docelową działalności instytucji są: WYCOFANI.

Poszukując innych metod wyznaczania grup odbiorców oferty CKWZ chciałbym zdefiniować je jako „klasę kreatywną” Wrocławia w najszerszym zakresie, którą określa uświadamiana potrzeba samorealizacji w działaniach wspólnotowych w sferze kultury, bez względu na wiek, profesję czy inne kryteria demograficzne.

Zarządzanie, struktura organizacyjna i rozwój kardy

Biorąc po uwagę wielkość zatrudnienia i budżet instytucji obecna struktura organizacyjna CKWZ może ulegać tylko niewielkim modyfikacjom. Dotyczą one przede wszystkim wzmocnienia Działu Programowego przy utrzymaniu aktualnego stanu Działu Organizacyjno-Technicznego i Kadr oraz Działu Księgowości.

Schemat struktury organizacyjnej CKWZ

Optymalizacja procesów zarządczych

- wdrożenie modelu zarządzania przez cele
- opracowanie regulaminów i procedur wewnętrznych
- diagnoza kompetencji pracowników
- optymalizacja systemu wynagrodzeń
- opracowanie systemu wyróżniania i nagradzania pracowników (motywacyjnego)
- wspólne tworzenie kultury organizacyjnej i jej standardów
- wspólne nabywanie kompetencji i dzielenie się nim – organizacja samoucząca się
- informatyzacja procesów zarządzania i zarządzania projektami

Wychodzę z założenia, że kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie zespołu CKWZ jest na najwyższym poziomie, o czym świadczą osiągnięcia instytucji, a obecne kadry są jej zasobem strategicznym, niezbędnym do realizacji zadań bieżących i celów strategicznych. W tym zakresie niezbędne będzie dostarczenie dodatkowej wiedzy. Z doświadczenia wiem, że każda instytucja posiada zasoby wiedzy ukrytej i rozproszonej. Moim celem będzie uwolnienie tych zasobów w modelu zarządzania instytucją samouczącą się. W badaniu Smartscope np. pracownicy wskazali na potrzebę szkolenia z zakresu prawa autorskiego. Uważam, że wiedza w tym zakresie jest rozproszona w instytucji, wymaga tylko jej usystematyzowania i systemowego udostępnienia wszystkim pracownikom.

Kierowanie instytucją zamierzam realizować w modelu Zarządzania przez Cele (ZPC, ang. Management by Objectives, MBO), a działania realizować metodologią Zarządzania Projektami (ang. Project Management). Są to efektywne metody zarządzania sprawdzone w kierowanych przeze mnie organizacjach. W celu usprawnienia procesów zarządczych konieczne będzie wdrożenie informatycznego systemu zarządzania instytucją, służącego także optymalizacji komunikacji wewnętrznej i gromadzeniu potrzebnej wiedzy instytucjonalnej oraz ewaluacji działalności.

Budżet i finanse

Wielkość i struktura budżetu CKWZ w ostatnich latach jest w zasadzie stała i oscyluje na poziomie 2 mln zł. Składa się z dotacji podmiotowej Organizatora (92%) i przychodów ze sprzedaży (8%). W 2020 r. znaczącym powiększeniem budżetu były środki pozyskane z grantów, które zwiększyły budżet instytucji aż o 61%. Jeżeli efekt ten nie był incydentalny, to taki model finansowy uznaję za optymalny dla instytucji: stała dotacja podmiotowa i przychody własne oraz zwiększanie rocznego budżetu środkami z grantów i dotacji pozabudżetowy o ok. 50% w stosunku do dotacji podmiotowej. W tym celu planuję powołanie w CKWZ zespołu zadaniowego do pozyskiwania środków pozabudżetowych i sponsoringu.

Pozyskiwanie funduszy

- źródła regionalne – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego;
- źródła ogólnopolskie – projekty jednoroczne i wieloletnie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej;
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- inne instytucje centralne, w tym resorty ochrony środowiska, zdrowia i sportu;
- źródła europejskie – programy unijne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego; Program Kreatywna Europa wspierający europejskie sektory kultury i przemysły kreatywne, w tym audiowizualny; Program Europa dla Obywateli, wspierający aktywne społeczeństwo obywatelskie w procesie integracji europejskiej; programy współpracy transgranicznej;
- fundacje korporacyjne, krajowe i zagraniczne;
- biznes lokalny i sponsorzy.

Wyzwaniem zarządczym niewątpliwie będzie polityka płacowa. Jest to problem wspólny dla wszystkich jednostek budżetowych, a szczególnie dla instytucji kultury. W celu zapewnienia właściwego poziomu kadry oraz adekwatnego i motywacyjnego poziomu wynagrodzeń niezbędne będzie opracowanie zakładowego Regulaminu wynagrodzeń, w uzgodnieniu z załogą i Organizatorem.

Współpraca

- w sieci z instytucjami kultury
- z NGO-sami
- z inne organizacje i podmioty gospodarcze

Dużą wagę przywiązuję do zbudowania sieci współpracy z siostrzanymi/braterskimi instytucjami kultury we Wrocławiu. Uważam, że miejskie instytucje kultury nie są wobec siebie kon-

kurencyjne, a mogą wzajem wzmocniać swoją działalność i na zasadzie efektu synergii potęgować znaczenie i siłę wrocławskiej kultury. Działalność np. CK Agora czy ODT Światowid jest oczywistym punktem odniesienia (benchmarking). Duże oczekiwania pokładam w projektach Wrocławskiego Instytutu Kultury, szczególnie w zakresie sieciowania instytucji.

Zamierzam dążyć do nawiązania współpracy instytucjonalnej z Polskim Towarzystwem Kulturoznawczym (którego jestem członkiem), a tym samym z moim macierzystym Instytutem Kulturoznawstwa UWr. oraz Studium Animatorów Kultury SKiBA. Podobnie jak ze wspomnianymi wcześniej uczelniami, w których oferowane są studia w zakresie arteterapii: DSW, SWPS, Akademia Muzyczna itp.

NGO-sy są naturalnym partnerem dla CKWZ, szczególnie działające w obszarze włączania i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami. Są to w szczególności fundacje „Na ratunek dzieciom z chorobą nowotworową”, „Promyk słońca, Potrafię pomóc”. W tej kategorii partnerów mieszczą się także uniwersytety trzeciego wieku i kluby seniora.

Odrębną kategorią partnerów CKWZ jest Rady Osiedli oraz podmioty gospodarcze zlokalizowane w obrębie osiedli Nowy Dwór, Muchobór Mały, Gądów i sąsiednie, terytorialne i komunikacyjnie znajdujące się w bliskim zasięgu oddziaływania („polu grawitacyjnym”) CKWZ. W relacji z nimi zamierzam wypracować model współpracy barterowej, wzajemnie korzystnej wymiany usług.

Komunikacja zewnętrzna

Rozpoznaną słabą stroną CKWZ jest komunikacja zewnętrzna i wynikająca stąd rozpoznawalność marki. Prymarnym zadaniem jest stworzenie nowego modelu komunikacyjnego poprzez stronę internetową i media społecznościowe. Kreacja silnego i rozpoznawanego wizerunku marki Centrum odbywać się będzie z wykorzystaniem pełnego arsenału środków marketingowych. Osiągnięcie tego celu jest powiązane z modernizacją teleinformatyczną (cyfryzacja) oraz podniesieniem kompetencji cyfrowych zespołu. Oczywiście jest, że komunikacja elektroniczna będzie zgodna ze standardami WCAG 2.0.

W otoczeniu lokalnym podstawowymi kanałami komunikacji będzie system outdoorowy w dostępnej przestrzeni publicznej, także w obiektach handlowych w ramach usług barterowych.

Ewaluacja

Wszystkie działania CKWZ podlegają będą permanentnej ewaluacji. Jest to stały element wskazanego wyżej modelu Zarządzania przez Cele (ZpC) oraz metodologii Zarządzania Projektami (ZP). W ramach ewaluacji prowadzone będą także stałe badania publiczności, adresatów i odbiorców oferty programowej CKWZ. We współpracy z podmiotami naukowymi będę dążył do prowadzenia w instytucji procesów diagnozy i oceny jej działalności merytorycznej w ramach ich działalności naukowo-badawczej.

W zakresie działalności statutowej wdrożone zostaną instrumenty audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej.

Perspektywa 5- i 10-letnia

Rok I

- Utrzymanie dotychczasowego zakresu działalności CKWZ, traktowanego jako dziedzictwo instytucji.
- Identyfikacja mocnych i słabych stron – szans i zagrożeń (analiza SWOT) – wzmocnienie i rozwinięcie stron mocnych.
- Kultura organizacyjna (ład korporacyjny): wdrożenie nowego modelu Zarządzania przez Cele (ZpC) i metodologii Zarządzania Projektami (ZP); wdrożenie zasad audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej,
- Modernizacja cyfrowa (teleinformatyczna) i komunikacyjna instytucji.
- Nowy branding i budowanie marki.

Rok II

- Systemowe rozwinięcie działalności we wskazanych obszarach kultury.
- Budowanie partnerstwa z organizacjami i instytucjami z otoczenia oraz realizacja wspólnych projektów.
- Zbudowanie rozpoznawalnej pozycji Centrum Aktywności Lokalnej i sieci relacji z podmiotami z lokalnego otoczenia.
- Pozyskanie grantów i dotacji ze źródeł pozabudżetowych ze szczególnym wskazaniem na środki z funduszy UE.
- Zbudowanie w kraju i zagranicą rozpoznawalnej pozycji lokalnej instytucji „kultury bez barier”.

Rok III-V

- Utrwalanie i podnoszenie efektywności oraz jakości realizowanych celów i zadań.
- Rozwijanie nowych kierunków działalności, np. Inkubatora start-upów artystycznych.
- Budowanie wokół CKWZ ogólnopolskiego klastra instytucji „kultury bez barier”.

Wizja CKWZ w perspektywie 10-letniej

Centrum Kultury Wrocław-Zachód to rozpoznawalna w kraju lokalna instytucja kultury, która inicjuje, tworzy i promuje innowacyjne projekty kulturotwórcze, wzmacniające kapitał społeczny Wrocławia oraz wspierające rozwój kapitału ludzkiego wrocławskiej „klasy kreatywnej” dostarczając wiedzy i umiejętności do twórczego życia w „płynnej nowoczesności”.